

## **II OSK 616/14 - Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego**

LEX nr 1990890

### **Wyrok**

### **Naczelnego Sądu Administracyjnego**

**z dnia 12 listopada 2015 r.**

**II OSK 616/14**

#### **Status:**

orzeczenie prawomocne

### **UZASADNIENIE**

#### **Skład orzekający**

Przewodniczący: Sędzia NSA Zofia Flasińska (spr.).

Sędziowie: NSA Barbara Adamiak, del. WSA Paweł Groński.

#### **Sentencja**

Naczelny Sąd Administracyjny po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2015 r. na rozprawie w Izbie Ogólnoadministracyjnej sprawy ze skargi kasacyjnej Ministra Spraw Wewnętrznych od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 2239/13 w sprawie ze skargi P. M. na decyzję Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia (...) sierpnia 2013 r. nr (...) w przedmiocie odmowy potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego oddala skargę kasacyjną

#### **Uzasadnienie faktyczne**

Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt IV SA/Wa 2239/13 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, po rozpoznaniu skargi P. M., uchylił zaskarżoną decyzję Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia (...) sierpnia 2013 r. w przedmiocie odmowy potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego.

Powyższy wyrok zapadł w następującym stanie faktycznym i prawnym:

Decyzją z dnia (...) lipca 2013 r. Wojewoda Mazowiecki odmówił potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego przez P. B. M. W uzasadnieniu decyzji Wojewoda stwierdził, że wnioskodawca twierdząc, że posiada obywatelstwo polskie, powoływał się na fakt posiadania takiego obywatelstwa przez ojca. Wojewoda wskazał, że zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. (Dz. U. Nr 4, poz. 25 z późn. zm.) o obywatelstwie polskim obywatelem polskim nie jest osoba, która wprawdzie w dniu 31 sierpnia 1939 r. miała obywatelstwo polskie, jednak mieszka stale za granicą i w związku ze zmianą granic Państwa Polskiego nabyła zgodnie z umową międzynarodową obywatelstwo innego państwa albo jest narodowości rosyjskiej, białoruskiej, ukraińskiej, litewskiej, łotewskiej lub estońskiej albo jest narodowości niemieckiej, chyba że małżonek tej osoby ma obywatelstwo polskie i zamieszkuje w Polsce. Ze znajdującej się w aktach sprawy uwierzytelnionej kserokopii "kenkarty" ojca wnioskodawcy wynika, że deklarował on narodowość ukraińską, gdyż w rubryce "Przynależność narodowa" wpisano "Ukrainer". Z uwagi na fakt, że wstępny

wnioskodawcy był narodowości ukraińskiej i w chwili wejścia w życie ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o obywatelstwie polskim mieszkał na stałe w USA, utracił on obywatelstwo polskie w dniu (...) stycznia 1951 r. Wnioskodawca oraz jego ojciec nigdy później nie nabyli obywatelstwa polskiego na podstawie ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o obywatelstwie polskim, ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim, czy też ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim. Nadto Wojewoda stwierdził, że nieprzedłożenie przez wnioskodawcę uwierzytelnionej kopii dokumentu poświadczającego tożsamość lub innych dokumentów potwierdzających aktualne dane osobowe wnioskodawcy powoduje, że niemożliwe jest ustalenie, jakie imię i nazwisko nosi wnioskodawca i jakie posiada aktualnie obywatelstwo.

Decyzją z dnia (...) sierpnia 2013 r. Minister Spraw Wewnętrznych uchylił decyzję Wojewody Mazowieckiego z dnia (...) lipca 2013 r. i przekazał sprawę Wojewodzie do ponownego rozpatrzenia. W ocenie Ministra Spraw Wewnętrznych, złożony wniosek o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego nie odpowiada wszystkim wymogom formalnym określonym w przepisach prawa. Oprócz bowiem warunków wskazanych w art. 63 k.p.a., których spełnienie nie budzi wątpliwości, art. 63 § 2 in fine k.p.a. wymaga, aby podanie czyniło zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach szczególnych. Wymagania takie wynikają natomiast z przepisów art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2012 r. poz. 161 z późn. zm.). Minister stwierdził, że obowiązek podania przez wnioskodawcę w treści wniosku wszystkich danych osoby, której potwierdzenie dotyczy i jej wstępnych do drugiego stopnia oraz wszystkich informacji o "istotnych okolicznościach niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego i prawnego" wynika wprost z treści art. 56 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim. Przepis ten nie przewiduje, by wnioskodawca mógł pominąć w treści wniosku którąkolwiek z tych danych lub informacji, o których mowa w art. 56 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim, bądź uznając je we własnym zakresie za nieistotne lub np. zasłaniając się niepamięcią, niewiedzą, trudnościami w ich ustaleniu itp. W ocenie organu odwoławczego, brak wiedzy wnioskodawcy przed sporządzeniem wniosku o niektórych wymaganych danych i "okolicznościach niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego i prawnego", wymaga więc od niego podjęcia czynności zmierzających do ich ustalenia i w konsekwencji ujawnienia w treści wniosku. Dopiero tak sporządzony wniosek będzie mógł zostać uznany przez właściwy organ za prawidłowy i kompletny, a więc nie dotknięty wadliwością formalną, o której mowa w art. 64 § 2 k.p.a. Minister wskazał, że wnioskodawca nie podał we wniosku nazwiska rodowego babki ze strony ojca, pełnych danych dziadków ze strony ojca i matki oraz informacji istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, co zobowiązuje organ I instancji do wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia brakujących danych lub informacji w trybie i pod rygorem przewidzianym w art. 64 § 2 k.p.a.

Na powyższą decyzję skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie złożył P. M., podnosząc zarzut naruszenia art. 138 § 2 k.p.a. w zw. z art. 64 § 2 k.p.a. w zw. z art. 56 ust. 1 i 2 w zw. z art. 55 i w zw. z art. 13 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim poprzez uznanie, że złożony przez niego wniosek o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego nie spełniał wymogów formalnych.

Minister Spraw Wewnętrznych w odpowiedzi na skargę wniósł o oddalenie skargi, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

W ocenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skarga zasługiwała na

uwzględnienie.

Sąd stwierdził, że w określonych okolicznościach faktycznych sprawy, niektóre z danych wymaganych przez art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 (np. dane dotyczące dziadków wnioskodawcy) nie będą konieczne do potwierdzenia posiadania, bądź utraty obywatelstwa. W sytuacji natomiast, gdy wydanie prawidłowej decyzji w przedmiocie potwierdzenia posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego możliwe jest bez podania przez wnioskodawcę wszystkich danych wynikających z treści art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie, nie sposób przyjąć, że niezamieszczenie zbędnych danych we wniosku stanowi brak uniemożliwiający nadanie podaniu prawidłowego biegu, a w konsekwencji, że istnieje prawna podstawa do wezwania do uzupełniania braków (do uzupełniania tych danych) w trybie art. 64 § 2 k.p.a. Ponadto osoba wnioskująca o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego może nie znać wszystkich danych wymaganych przez art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie. Może także powstać sytuacja, w której strona nie dotrze do tych danych, nawet jeżeli przed złożeniem wniosku podejmie działania zmierzające do ich uzyskania. Mając to na uwadze, nie sposób zaakceptować, aby w praworządnym państwie dopuszczalne było zobowiązanie strony do uzupełnienia tych danych pod rygorem pozostawienia jej wniosku bez rozpoznania. Stwierdzić także należy, że argumentacja przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji jest także nie do pogodzenia z wydanym przez Ministra Spraw Wewnętrznych w ramach delegacji ustawowej zawartej w art. 58 ustawy o obywatelstwie rozporządzeniem z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie wzoru formularza wniosku o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego (Dz. U. z 2012 r. poz. 925). Otóż redagując formularz wniosku o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego, który stanowi załącznik do powołanego rozporządzenia, Minister Spraw Wewnętrznych przewidział, że wnioskodawca może nie posiadać wiedzy o wszystkich danych wymaganych w formularzu. W konsekwencji w punkcie nr 5 pouczenia zamieszczonego na str. 12 formularza wniosku wskazał, że "(...) W razie braku wiedzy co do określonych faktów należy wpisać - "NIEZNANE (...)".

W konsekwencji przytoczonych wyżej argumentów, zdaniem Sądu, uznać należy, że brak było podstaw do uchylenia decyzji organu I instancji w celu dokonania przez ten organ poprawności formalnej wniosku o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego i zastosowania trybu przewidzianego w art. 64 § 2 k.p.a. Wniosek ten zawiera wszystkie informacje o istotnych okolicznościach niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego i prawnego sprawy.

Na podstawie danych zawartych we wniosku oraz dowodów zawartych w aktach sprawy możliwe jest wydanie decyzji rozstrzygającej sprawę co do istoty. Te zaś wymogi, których wniosek nie spełnia, nie uniemożliwiają nadania mu dalszego biegu.

Skargę kasacyjną od powyższego orzeczenia wniósł Minister Spraw Wewnętrznych, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

**I.** naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

**1)** naruszenie art. 145 § 1 pkt 1 lit. a i c oraz art. 151 ustawy z dnia 30 sierpnia 2012 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), dalej p.p.s.a. w zw. z art. 63 § 2 oraz art. 64 § 2 k.p.a. w zw. z art. 56 ust. 1 i 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie

polskim poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że wniosek o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego nie zawiera braków formalnych, a przepisy art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim nie stanowią wymogów przewidzianych w przepisach szczególnych, o których mowa w art. 63 § 2 k.p.a., a w konsekwencji uznanie braku podstaw do wezwania wnoszącego wniosek zgodnie z art. 64 § 2 k.p.a. do usunięcia braków formalnych, podczas gdy wniesione podanie nie zawiera wymaganych w art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie informacji i danych i w konsekwencji organ był zobowiązany do wezwania skarżącego do usunięcia braków, a tym samym skarga powinna podlegać oddaleniu;

**2)** art. 1 § 1 i 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1269 z późn. zm.) w zw. z art. 3 § 1 w zw. z art. 141 § 4 p.p.s.a. w zw. z art. 145 § 1 pkt 1 lit. a i c p.p.s.a. poprzez błędne ustalenie stanu faktycznego i przyjęcie przez Sąd I instancji, że uzyskanie danych do których usunięcia - zdaniem Ministra - skarżący powinien zostać wezwany są danymi, których skarżący nie jest w stanie pozyskać mimo dołożenia należytej staranności i jest to zobowiązanie niemożliwe do wykonania oraz przez ustalenie, że podanie brakujących we wniosku danych nie jest niezbędne do wszczęcia postępowania i wydania decyzji w przedmiotowej sprawie, podczas gdy skarżący w żaden sposób nie wykazał braku możliwości uzyskania tych danych ani stwierdzenia takiego nie można wywieść z akt sprawy; dodatkowo Sąd nie ocenił dlaczego i nie wskazał konkretnie, podanie których danych jest niezbędne w przedmiotowej sprawie,

**3)** naruszenie art. 145 § 1 pkt 1 lit. a i c oraz art. 151 p.p.s.a. w zw. z art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy o obywatelstwie polskim w zw. z art. 64 § 2 k.p.a. poprzez przyjęcie, że art. 64 § 2 k.p.a. i wynikający z niego obowiązek wezwania do usunięcia braków jest wyłączony w niniejszej sprawie.

**II.** naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 56 ust. 1 i 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim poprzez przyjęcie, iż przepisy te nie stanowią o wymogach formalnych wniosku o potwierdzenie lub utratę obywatelstwa polskiego, podczas gdy ich interpretacja nie pozostawia w tym zakresie wątpliwości, a zwrot zawarty w art. 56 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim "wniosek zawiera" wprost wskazuje, że są to wymogi formalne podania (wniosku), a także poprzez uznanie, iż wystarczające do uznania kompletności wniosku nie spełniającego wymogów z ww. przepisów, jest oświadczenie strony o braku możliwości uzyskania danych i dokumentów bez potrzeby udowodnienia, ewentualnie uprawdopodobnienia tych aktów.

Wskazując na powyższe, Minister Spraw Wewnętrznych wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu skargi kasacyjnej podniesiono, że na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy o

obywatelstwie polskim w przedmiotowej sprawie zastosowanie powinny znaleźć przepisy k.p.a., w tym art. 63 § 2 oraz art. 64 § 2 k.p.a. Za przepis szczególny, stawiający dodatkowe wymogi formalne podania w rozumieniu art. 63 § 2 k.p.a., uznać należy art. 56 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim. Skoro wniosek strony nie spełnia wymogów skazanych ww. normą, to na organie I instancji ciąży obowiązek zastosowania art. 64 § 2 k.p.a. i wezwania wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni od doręczenia wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania. Za zbyt daleko idący oraz niezgodny z obowiązującymi przepisami należy - zdaniem skarżącego kasacyjnie - uznać pogląd Sądu I instancji, że w określonych okolicznościach faktycznych, niektóre z danych wymaganych przez art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim nie będą konieczne do potwierdzenia posiadania bądź utraty obywatelstwa i brak jest podstaw do stosowania art. 64 § 2 k.p.a., wobec czego organ powinien rozpatrzyć odwołanie, mimo oczywistego niepodania wszystkich danych. Nie mieści się przy tym w granicach wstępnej oceny wniosku dokonywane przez organ administracji ustaleń, czy dana informacja - wymagana w myśl samej ustawy lub sprecyzowana w formularzu - ma znaczenie i w związku z tym mógł odstąpić od wezwania do jej uzupełnienia, w sytuacji gdy jej pozyskanie jest praktycznie niemożliwe.

### **Uzasadnienie prawne**

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie ma usprawiedliwionych podstaw.

Kwestią sporną w tej sprawie jest to, czy niepodanie przez wnioskodawcę we wniosku o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego wszystkich danych jego wstępnych do drugiego stopnia wymienionych w art. 13 ust. 1 ustawy stanowi brak formalny wniosku uniemożliwiający nadanie mu dalszego biegu w rozumieniu art. 64 § 2 k.p.a. Rozstrzygając tę kwestię na wstępie wskazać należy, iż postępowanie administracyjne o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego regulują przepisy art. 55-58 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2012 r. poz. 161 z późn. zm.). Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o obywatelstwie polskim w sprawach innych niż wymienione w ust. 1 i 2 (m.in. w sprawach o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego) stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, o ile ustawa nie stanowi inaczej. Przepis art. 63 § 2 k.p.a. stanowi, iż podanie powinno zawierać co najmniej wskazanie osoby, od której pochodzi, jej adres i żądanie oraz czynić zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach szczególnych. Zgodnie z art. 64 § 1 k.p.a., jeżeli w podaniu nie wskazano adresu wnoszącego i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, podanie pozostawia się bez rozpoznania. Natomiast - w myśl art. 64 § 2 k.p.a. - jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania. Do innych wymagań, o których mowa w tym przepisie należy zaliczyć określenie żądania (art. 63 § 2 k.p.a.), podpis strony (art. 63 § 3 k.p.a.), dołączenie pełnomocnictwa, jeżeli strona działa przez pełnomocnika (art. 33 § 3 k.p.a.), a także wymagania przewidziane w przepisach szczególnych. W orzecznictwie wskazuje się, że wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku w trybie art. 64 § 2 k.p.a. powinno służyć wyłącznie usunięciu braków formalnych wynikających ze ściśle określonych przepisów i nie może zmierzać do

merytorycznej oceny przedstawionego wniosku oraz jego załączników (wyrok. NSA z dnia 3 sierpnia 2012 r., II OSK 826/11, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, orzeczenia.nsa.gov.pl). Wezwanie, o którym mowa w art. 64 § 2 k.p.a. musi dotyczyć braków formalnych, które mogą być z łatwością usunięte i które warunkują nadanie sprawie dalszego biegu.

Przepis art. 56 ust. 1 tej ustawy stanowi, iż wniosek o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego zawiera dane osoby, której potwierdzenie dotyczy i jej wstępnych do drugiego stopnia oraz informacje o istotnych okolicznościach niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego i prawnego. Przepis art. 13 ust. 1 tej ustawy stanowi natomiast, iż dane cudzoziemca, małoletniego, wnioskodawcy, osoby lub wstępnych wymagane na podstawie m.in. art. 56 ust. 1 obejmują: 1) imię (imiona) i nazwisko; 2) nazwisko rodowe; 3) datę i miejsce urodzenia; 4) imię i nazwisko ojca; 5) imię i nazwisko rodowe matki; 6) płeć; 7) obywatelstwo; 8) stan cywilny; 9) numer PESEL, jeżeli został nadany.

Powołane przepisy należy interpretować w ten sposób, że wniosek o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego musi spełniać warunki formalne podania wynikające z przepisów ogólnych k.p.a., bez których postępowanie administracyjne nie może być wszczęte i podaniu nie może być nadany dalszy bieg, tj. powinien zawierać imię i nazwisko wnioskodawcy, wskazanie żądania wniosku, w tym imienia i nazwiska osoby, której dotyczy wniosek, jeżeli jest to inna osoba niż wnioskodawca (art. 63 § 2 k.p.a.), podpis strony (art. 63 § 3 k.p.a.), pełnomocnictwo (art. 33 § 3 k.p.a.). Brak tych elementów obliguje organ do podjęcia czynności w trybie art. 64 § 1 i 2 k.p.a.

Uznać należy również, iż dodatkowe wymogi formalne wniosku w odniesieniu do wnioskodawcy i ewentualnie innej osoby, której dotyczy wniosek, jeżeli nie jest to wnioskodawca wynikają z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim, który w tym zakresie jest przepisem szczególnym w rozumieniu art. 63 § 2 k.p.a. Sprawy o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego są sprawami, w których stosunek publicznoprawny obywatelstwa jest pochodną stanu cywilnego i stanu rodzinnego danej osoby, zatem podstawowe dane personalne wnioskodawcy (osoby, której dotyczy wniosek) muszą zostać w tym wniosku podane, aby organ mógł nadać mu dalszy bieg. Wnioskodawca powinien więc oprócz swojego imienia i nazwiska podać nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia, imię i nazwisko ojca, imię i nazwisko rodowe matki, płeć, obywatelstwo, stan cywilny, numer PESEL, jeżeli został nadany.

Pozostałe elementy wniosku o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego wskazane w art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim (szczegółowe dane personalne wstępnych osoby, której wniosek dotyczy i pozostałe informacje) nie stanowią warunków formalnych wniosku w rozumieniu art. 64 § 2 k.p.a., lecz informacje niezbędne do ustalenia stanu faktycznego i prawnego sprawy o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego i wydania decyzji merytorycznej. Należy bowiem odróżnić warunki formalne wniosku od elementów materialnoprawnych stanowiących potwierdzenie przesłanek merytorycznych do przyznania lub potwierdzenia określonego prawa wnioskodawcy. Ocena spełnienia wymogów materialnoprawnych wniosku powinna być dokonywana już podczas merytorycznego rozpatrywania sprawy, w przeciwnym razie etap rozpoznania sprawy przeniósłby się do fazy wszczęcia postępowania, a pozostawienie bez rozpatrzenia zastępowałoby merytoryczne rozstrzygnięcie w sprawie.

Podkreślenia wymaga, iż przepisy art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o

obywatelstwie polskim wskazują na obowiązek wnioskodawcy zebrania wymienionych w nich danych i informacji z należytą starannością i przedstawienia ich organowi we wniosku celem potwierdzenia swojego żądania. Z przepisów tych wynika, że wnioskodawca powinien podać we wniosku wszystkie znane mu dane i informacje, niezależnie od tego czy - w jego ocenie - są one istotne dla rozpoznania sprawy czy nie. To organ w oparciu o dane i informacje podane we wniosku ustala stan faktyczny sprawy i ocenia czy przedstawione dane personalne i informacje wraz z dokumentami potwierdzającymi je są wystarczające do wydania decyzji o potwierdzeniu posiadania obywatelstwa polskiego. Przepisy art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o obywatelstwie polskim nakładają na wnioskodawcę obowiązek wskazania określonych danych i informacji oraz przedstawienia dokumentów potwierdzających te dane i informacje. Przepisy te nie znoszą jednak nałożonego na organ obowiązku podejmowania wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz wyczerpującego zebrania materiału dowodowego. Zarówno wnioskodawca, jak i organ powinni więc współdziałać w ustaleniu stanu faktycznego sprawy. W przypadku, gdy wnioskodawca nie poda we wniosku wszystkich wymaganych przez art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim danych i informacji, organ ma prawo wezwać go do uzupełnienia materiału dowodowego, chyba, że wnioskodawca podał, że nie zna i - pomimo podjętych starań - nie jest w stanie ustalić tych danych (np. wszystkich danych dalszych wstępnych). W takim wypadku organ powinien rozpatrzyć merytorycznie wniosek po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego we własnym zakresie i wydać decyzję. W przypadku, gdy wnioskodawca podał, że nie zna i - pomimo podjętych starań - nie jest w stanie ustalić wszystkich danych dotyczących jego wstępnych, organ nie może zastosować trybu przewidzianego w art. 64 § 2 k.p.a. Żądanie uzupełnienia danych nieznanymi stronie, których nie zdołała ona pozyskać pomimo dołożenia należytej staranności jest niedopuszczalne. Zobowiązanie organu naruszałoby w takiej sytuacji akcentowaną w orzecznictwie sądowoadministracyjnym zasadę *impossibilia nulla obligatio*, w świetle której prawo, jak i jego wykładnia nie może nakładać na obywateli obowiązków niemożliwych do spełnienia (zob. np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt II GSK 51/12). Za takim poglądem przemawia również redakcja formularza wniosku o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego. W ramach delegacji ustawowej zawartej w art. 58 ustawy o obywatelstwie polskim Minister Spraw Wewnętrznych wydał rozporządzenie z dnia 7 sierpnia 2012 r. w sprawie wzoru formularza wniosku o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego (Dz. U. z 2012 r. poz. 925), w którym szczegółowo wskazano dane i informacje, które należy podać we wniosku. W punkcie nr 5 pouczenia zamieszczonego na str. 12 formularza wniosku wskazano, że "Należy wypełnić wszystkie wymagane rubryki. W razie braku wiedzy co do określonych faktów należy wpisać "nieznane" (...). Zatem, nawet redagując formularz wniosku o potwierdzenie posiadania obywatelstwa polskiego, Minister Spraw Wewnętrznych przewidział, że wnioskodawca może nie posiadać wiedzy o wszystkich danych wymaganych w formularzu i nie wszystkie dane są niezbędne do nadania sprawie biegu.

W związku z powyższym niezasadne są zarzuty skargi kasacyjnej naruszenia przez Sąd I instancji przepisów postępowania, tj. art. 145 § 1 pkt 1 lit. a i c oraz art. 151 p.p.s.a. w zw. z art. 63 § 2 oraz art. 64 § 2 k.p.a. w zw. z art. 56 ust. 1 i 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim oraz art. 145 § 1 pkt 1 lit. a i c oraz art. 151 p.p.s.a. w zw. z art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy o obywatelstwie polskim w zw. z art. 64 § 2 k.p.a. oraz naruszenia

prawa materialnego, tj. art. 56 ust. 1 i 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o obywatelstwie polskim. W tej sprawie Minister bezpodstawnie uchylił decyzję Wojewody Mazowieckiego z dnia (...) lipca 2013 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia temu organowi celem wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia braków formalnych wniosku po rygorze pozostawienia wniosku bez rozpoznania. Minister wskazał, iż wnioskodawca nie podał wszystkich danych, o których mowa w art. 56 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy m.in. nazwiska rodowego babki ze strony ojca, pełnych danych dziadków ze strony ojca i matki. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego, Sąd I instancji prawidłowo uznał, że wniosek z dnia (...) kwietnia 2013 r. zawierał wszystkie podstawowe elementy o charakterze formalnym i możliwe było nadanie mu dalszego biegu. Organ odwoławczy powinien więc rozpoznać odwołanie i dokonać oceny kompletności przedstawionych dowodów i zasadności żądania wniosku.

W odniesieniu do zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 1 § 1 i 2 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych w zw. z art. 3 § 1 w zw. z art. 141 § 4 p.p.s.a. w zw. z art. 145 § 1 pkt 1 lit. a i c p.p.s.a. poprzez błędne ustalenie stanu faktycznego i przyjęcie, że dane, do których usunięcia - zdaniem Ministra - skarżący powinien zostać wezwany są danymi, których skarżący nie jest w stanie pozyskać mimo dołożenia należytej staranności i jest to zobowiązanie niemożliwe do wykonania oraz przez ustalenie, że podanie brakujących we wniosku danych nie jest niezbędne do wszczęcia postępowania i wydania decyzji w przedmiotowej sprawie. Z treści uzasadnienia wyroku Sądu I instancji nie wynika, aby Sąd przesądził te kwestie. Sąd wskazał jedynie, że może zaistnieć taka sytuacja, że strona nie zna pewnych danych lub informacji i pomimo dołożenia należytej staranności nie jest w stanie ich uzyskać oraz że niektóre dane dalszych wstępnych wnioskodawcy nie zawsze są niezbędne do ustalenia stanu faktycznego sprawy. To organ powinien jednak dokonać oceny tych kwestii, ale nie na etapie wstępnego badania wniosku, tylko na etapie merytorycznego rozpoznania sprawy.

Mając na uwadze powyższe, Naczelny Sąd Administracyjny na podstawie art. 184 p.p.s.a. orzekł jak w sentencji.